

DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Kielcach.

Część IX. — Wydana i rozesłana dnia 15. maja 1916.

159.

Do ludności Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego.

Na Rozkaz Najwyższy Jego ces. i król. Apostolskiej Mości, mego Najmiłościwszego Pana, obejmuję urząd jenerał-gubernatora wojskowego na austr.-węg. obszarze okupowanym w Polsce. Na tem stanowisku witam jak najgoręcej ludność powierzonego mi kraju.

Zasady sprawiedliwości i życzliwości, któremi mój znakomity poprzednik przy sprawowaniu rządów tego kraju się kierował, będą mi również służyły za wskaźnik. Od Was natomiast oczekuję,

że nienagannem zachowaniem się ułatwicie mi życzliwe i przyjazne postępowanie.

Wierny intencyom mego Dostojnego Monarchy, któremu dobro Wasze leży na sercu, skieruję me dążenia ku temu, aby według najlepszych sił łagodzić dalej ciężkie rany, zadane krajowi wojną i popierać dalszy pomyślny rozwój tego kraju.

Zwracam się do Was wszystkich o poparcie mnie w tej pracy; odnoście się do mnie z pełnem zaufaniem.

Lublin, dnia 9. maja 1916.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:

KAROL KUK, zbrojmistrz polny, w. r.

Do ludności Jeneralnego Gubernatorstwa!

Jego c. i k. Apostolska Mość, mój Najmiłościwszy Pan, raczył najłaskawiej zamianować mnie namiestnikiem Galicyi. Ustępuję przeto ze stanowiska jenerał-gubernatora.

Nie łatwo przychodzi mi opuścić ten kraj, do którego tak się przywiązałem.

Zarząd wojskowy starał się pod mojem kierownictwem według możności łagodzić w tym kraju skutki wojny, wspomagać w obecnych ciężkich czasach warstwy ludności, potrzebujące pomocy, jako też, o ile okoliczności na to pozwalają, sprowadzić na normalne tory gospodarcze i kulturalne życie tego kraju. Dalszy ciąg tej pracy składam z całem zaufaniem w ręce swego następcy.

Wielu z pomiędzy Was popierało mnie gorliwie i ofiarnie w pracy dla dobra publicznego. Tym wszystkim dziękuję za to w imieniu własnem i ogółu.

Powaga, zdolności i gorliwość, które przy tej wspólnej pracy u wielu obywateli kraju z radością stwierdziłem, pozwalają powziąć jak najlepsze nadzieje co do przyszłości tego kraju.

Dziękuję również całej ludności za jej prawie że bez wyjątku nienaganne zachowanie się.

Żegnam Was zatem serdecznie i życzę temu krajowi błogosławieństwa Bożego; oby się pięknie rozwijał i doznał szczęśliwej przyszłości.

Lublin, 23. kwietnia 1916 r.

ERYK br. DILLER, w. r.

Jenerał Major.

160.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 22. grudnia 1915,

dotyczące poboru środków przewozowych dla celów wojskowych.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Środki przewozowe.

W miarę postanowień tego rozporządzenia muszą być c. i k. Zarządowi wojskowemu na jego żądanie i za stosownem wynagrodzeniem oddane środki przewozowe i części składowe oraz przynależności środków przewozowych (rzędy, uprzęże i przybory dla zwierząt jucznych).

Środkami przewozowymi w zrozumieniu tego rozporządzenia są wszelkie zwierzęta wierzchowe, juczne i pociągowe, tudzież pojazdy, nadające się do popędu zapomocą motorów lub zwierząt.

§ 2.

Organizacya poboru środków przewozowych.

Dla przeprowadzenia niniejszego rozporządzenia ustanawia się okręgowe Komendy uzupełniające dla poboru koni, które podlegają Jenerał-Gubernatorstwu. Obszar urzędowy każdej Komendy uzupełniającej dla poboru koni obejmuje kilka obwodów.

Ewidencyę i pobór środków przewozowych przeprowadza w każdym obwodzie Komenda obwodowa.

§ 3.

Zgłoszenie.

Posiadacze środków przewozowych obowiązani są zgłosić w Zwierzchności gminnej ilość, rodzaj i przynależności swych środków przewozowych w terminie wyznaczonym przez Komendę obwodową.

Od obowiązku zgłaszania wolne są te środki przewozowe, które służą stale sile zbrojnej Monar-

chii austryacko-węgierskiej lub c. i k. Zarządowi wojskowemu.

§ 4.

Obowiązek zgłaszania zmian.

Każdy obowiązany do zgłaszania winien zgłosić w Zwierzchności gminnej każdą zmianę, zaszłą w przedmiocie zgłoszenia i co do stałego pobytu lub stosunków posiadania tego przedmiotu, a to w ciągu tygodnia od chwili zajścia zmiany.

§ 5.

Termin zgłoszenia.

Termin zgłoszenia (§ 3) będzie obwieszczony w dzienniku urzędowym Komendy obwodowej. Równocześnie będzie to obwieszczenie podane do ogólnej wiadomości przez publiczne wywieszenie i w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym. Termin zgłoszenia nie może się rozpocząć wcześniej jak na tydzień po rozesłaniu dziennika urzędowego, który zawiera odnośne obwieszczenie termin zgłoszenia trwa dwa tygodnie.

W obwieszczeniu ma być podany dzień i godzina początku i końca terminu zgłoszenia.

§ 6.

Sposób zgłoszenia.

Zgłoszenie odbywa się pisemnie lub ustnie za pomocą kart zgłoszeń.

Zgłoszenia na piśmie wpisuje się na karcie zgłoszeń. Potrzebnych druków dostarczy Zwierzchność gminna bezpłatnie osobom obowiązanym do zgłoszenia. Nadanie na pocztę uważa się za zgłoszenie.

Zgłoszenia ustne uskutecznia się w Zwierzchności gminnej, podając wszystkie daty, potrzebne do wypełniania karty zgłoszeń.

Karta zgłoszeń, wypełniona na podstawie ustnego zgłoszenia ma być podpisana przez zgłaszającego i organ urzędowy, który zgłoszenie przyjął.

§ 7.

Załatwienie zgłoszeń.

Karty zgłoszeń mają naczelnicy gmin, po uporządkowaniu według miejscowości, przesłać Komendzie obwodowej.

Komenda obwodowa sporządzi na podstawie kart wykaz zgłoszeń według gmin i prześle go w dwóch egzemplarzach okręgowej Komendzie uzupełniającej dla poboru koni.

§ 8.

Klasyfikacya, rozpisanie.

Jenerał-Gubernatorstwo zarządza na podstawie wykazów zgłoszeń przegląd środków przewozowych w celu klasyfikacyi przez komisyę.

Zarządzenie to obwieszcza się w dzienniku rozporządzeń z oznaczeniem czasu i miejsca klasyfikacyi i środków przewozowych, które należy komisyi przedstawić.

Obwieszczenie Jenerał-Gubernatorstwa będzie ogłoszone w dziennikach urzędowych Komend obwodowych, przez publiczne wywieszenie i w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym.

W niedziele i święta klasyfikacya z reguły się nie odbywa.

§ 9.

Komisya klasyfikacyjna.

Klasyfikacya środków przewozowych odbywa się przez komisyę.

Członkami komisyi są:

1. zastępca Komendy obwodowej,

2. Naczelnik okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni lub jego zastępca,

3. weterynarz,

4. jeden członek Zwierzchności tej gminy, z której środki przewozowe przedstawia się komisyi.

Komendant obwodu powołuje do każdej komisyi dwóch nieposzlakowanych rzeczoznawców jako ocenicieli. Oceniciele będą zaprzysiężeni przez Komendanta obwodu i otrzymają dzienne wynagrodzenie wyznaczone przez Jenerał-Gubernatorstwo.

Przewodniczącym komisyi jest najstarszy rangą oficer.

§ 10.

Powody zwolnienia.

Od przedstawienia do klasyfikacyi są wolne:

1. środki przewozowe, potrzebne duszpasterzom, lekarzom i weterynarzom do wykonywania

ich zawodu na wsi, jednakowoż najwyżej po dwa konie i po jednym pojeździe;

2. środki przewozowe, potrzebne dla celów policyi, policyi zdrowotnej lub straży ogniowej;

3. ogiery prywatne licencyonowane i klacze, używane stale dla chowu w stadninach prywatnych;

4. konie i inne zwierzęta pociągowe, używane w kopalniach stale pod ziemią;

5. konie i inne zwierzęta pociągowe, które w roku klasyfikacyi nie ukończą jeszcze trzeciego roku życia;

6. klacze widocznie źrebne, począwszy od ósmego miesiąca ciężarności, jeżeli się udowodni zapomocą ważnego poświadczenia, że stanowione były przez ogiera rządowego lub licencyonowanego, tudzież klacze ze źrebiętami w czasie trzech miesięcy ssania;

7. konie i inne zwierzęta pociągowe, których z powodu choroby lub niebezpieczeństwa zawleczenia zarazy nie można lub nie wolno wyprowadzać ze stajni.

Powód zwolnienia należy udowodnić równocześnie ze zgłoszeniem (§ 3). Takie zgłoszenia przedkłada się Komendzie obwodowej wraz z dowodem powodu zwolnienia. Jeżeli niema powodu zwolnienia, zarządzi Komenda obwodowa przedstawienie komisyi. Zarządzenie to jest ostateczne.

§ 11.

Badanie zdatności do celów wojennych i rozstrzygnięcie.

Komisya bada, czy środki przewozowe nadają się do celów wojennych i czy przynależności ich zdatne są do użytku. Rozstrzyga o tem naczelnik okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni lub jego zastępca.

Środki przewozowe klasyfikuje się jako „zdatne“ lub „niezdatne“. Przeciw klasyfikacyi niema środków prawnych.

§ 12.

Oszacowanie.

Każdy środek przewozowy uznany za „zdatny“ będzie oszacowany przez członków komisyi i ocenicieli.

Jeżeli szacujący nie zgodzą się na wartość, oznaczy się ją według przecięcia oszacowania.

Przeciw oszacowaniu niema środków prawnych.

§ 13.

Karta przeznaczenia.

Dla każdego środka przewozowego, uznanego za zdatny, wystawi się kartę przeznaczenia, którą po podpisaniu przez naczelnika okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni wręczy się właścicielowi środka przewozowego.

W karcie przeznaczenia uwidoczni się też przynależność środka przewozowego.

§ 14.

Traktowanie i skutki wystawienia karty przeznaczenia.

Posiadacz środka przewozowego musi przyjąć kartę przeznaczenia, przynosić ją do wszelkich czynności urzędowych, dotyczących środka przewozowego i zwrócić ją na żądanie Komendy obwodowej.

Od chwili wystawienia karty przeznaczenia musi się wyraźnie uwidocznić we wszystkich dokumentach, tyczących się tego środka przewozowego — zwłaszcza w pozwoleniach wywozu, paszportach bydlęcych, kontraktach kupna, — że tenże jest obdzielony kartą przeznaczenia.

§ 15.

Obowiązek zgłaszania zmian w stanie posiadania.

Kto nabywa środek przewozowy, obdzielony kartą przeznaczenia, winien przyjąć kartę przeznaczenia i zgłosić w ciągu tygodnia w Zwierzchności gminnej przyjęcie i nowe miejsce pobytu środka przewozowego. Zgłoszenie ma zawierać nazwisko i miejsce zamieszkania dawnego i nowego posiadacza.

§ 16.

Ograniczenia ruchu.

Jenerał-Gubernatorstwo może wydać zakaz usuwania środków przewozowych, obdzielonych kartami przeznaczenia, z wszystkich lub z pewnych oznaczonych obwodów.

§ 17.

Miejsce oddania.

Jenerał-Gubernatorstwo oznacza miejsca, w których należy oddać środki przewozowe i przynależności w razie ich powołania.

Dla każdej gminy ustanawia się z reguły jedno miejsce oddania.

§ 18.

Powołanie.

Powołanie środków przewozowych zarządza Jenerał-Gubernatorstwo. Zarządzenie to ogłasza się w dzienniku rozporządzeń i w dziennikach urzędowych odnośnych Komend obwodowych, oraz przez publiczne wywieszenie i w inny sposób odpowiadający zwyczajom miejscowym.

§ 19.

Przyprowadzenie w celu oddania.

W razie powołania winien każdy posiadacz środka przewozowego, obdzielonego kartą przeznaczenia, przyprowadzić lub kazać przyprowadzić go wraz z przynależnością w oznaczonym czasie na miejsce oddania.

Od przyprowadzenia zwolnione są te środki przewozowe, co do których zaszedł po klasyfikacyi jeden z powodów zwolnienia, określonych w § 10 pod punktami 6 lub 7.

Powód zwolnienia musi być w każdym razie udowodniony w Komendzie obwodowej przed terminem oddania.

§ 20.

Wyposażenie środków przewozowych, które mają być oddane.

Zwierzęta wierzchowe, juczne i pociągowe winny być przyprowadzone podkute w sposób w kraju praktykowany, z nakryciem (kocem), postronkiem, oraz przynależnościami, wykazanemi w karcie przeznaczenia, pojazdy zaś wyposażone według specyalnych wskazówek Jenerał-Gubernatorstwa.

Dla zwierząt wierzchowych, jucznych i pociągowych należy wziąć zapas paszy, potrzebny na pięć dni.

Wynagrodzenie za zapasy będzie uregulowane w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

Koszta przewozu i wyżywienia do miejsca oddania ponosi — o ile nie wydano specyalnych zarządzeń—posiadacz.

§ 21.

Przyjęcie lub nieprzyjęcie środków przewozowych.

Środki przewozowe bada na miejscu oddania funkcyonaryusz, przeznaczony przez Komendę obwodową i obejmuje je, jeżeli są zdatne do celów wojennych (zdatne do użytku).

Objęcie potwierdza się na karcie przeznaczenia.

Na podstawie tego potwierdzenia wypłaca się wynagrodzenie. Sposób wypłaty i termin, w którym wypłata ma nastąpić, będą ustalone w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatora.

Środki przewozowe nieprzyjęte będą zwrócone posiadaczowi. Za transport powrotny przyznaje się odpowiednie wynagrodzenie.

§ 22.

Upoważnienie do wydania rozporządzeń wykonawczych.

Jenerał-Gubernator jest upoważniony do wydania wszelkich zarządzeń i rozporządzeń, potrzebnych dla skutecznego przeprowadzenia tego rozporządzenia i dla zużytkowania środków przewozowych dla celów wojskowych, przyczem należy o ile możności strzedz istotnych potrzeb ludności i interesów komunikacyi.

§ 23.

Postanowienia karne.

Przekroczenia tego rozporządzenia lub przepisów wydanych na jego podstawie karane będą— o ile czyn nie podpada pod surowszą karę — przez Komendę obwodową grzywną do trzech tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy. Obok grzywny można nałożyć karę aresztu do jednego miesiąca.

§ 24.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1916.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

161.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 22. kwietnia 1916,

dotyczące monopolu spirytusowego i wódczanego oraz zwalczania pijaństwa.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

I. Rozdział.

Monopol spirytusowy i wódczany.

§ 1.

Monopol przywozu i sprzedaży.

Przywóz spirytusu i wódki do obszaru okupopowanego oraz sprzedaż spirytusu i wódki w tym obszarze zastrzega się na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego.

Pod nazwą spirytusu rozumieć należy wszelkie pędzone płyny wyskokowe, pod nazwą wódki wszelkie płyny tego rodzaju, które z dodatkiem lub bez dodatku służyć mogą za napój.

§ 2.

Wyjątki z pod monopolu.

Jenerał-Gubernatorstwo może postanowić w drodze rozporządzenia, że pewne rodzaje spirytusu lub wódki wyjęte są w ogóle z pod monopolu przywozu i sprzedaży, lub że przywóz i sprzedaż ich może być pewnym osobom na ich prośbę pozwolona.

§ 3.

Przywóz i wywóz.

Przywóz spirytusu lub wódki do obszaru okupowanego przez c. i k. Zarząd wojskowy wolny jest od cła.

Przywóz dla celów, określonych w § 4, punkt 1, 2, 3 i 6 ordynacyi cłowej (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 31. maja 1915, Nr. 15 Dz. rozp.) nie ulega żadnym ograniczeniom.

Wywóz spirytusu lub wódki z obszaru okupowanego jest zakazany; wyjątków od tego zakazu udziela Jenerał-Gubernatorstwo lub organa upoważnione do tego rozporządzeniem Jenerał-Gubernatorstwa.

§ 4.

Upoważnienia do sprzedaży spirytusu lub wódki.

C. i k. Zarząd wojskowy może upoważnić pewne osoby do sprzedaży spirytusu lub wódki przez udzielenie koncesyi na handel spirytusu lub wódki w miarę postanowień II. rozdziału.

Koncesya zastępuje także pozwolenie zakupna (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.).

§ 5.

Ustanowienie cen.

Ceny sprzedaży spirytusu lub wódki ustanawia Jenerał-Gubernatorstwo w drodze rozporządzenia. Rodzaje spirytusu lub wódki, wyjęte ogólnie na podstawie § 2 z pod monopolu przywozu i sprzedaży, mogą być także wyjęte z pod ustanowionej ceny.

Jenerał-Gubernatorstwo postanawia, po jakich cenach producent musi oddać spirytus i wódkę c. i k. Zarządowi wojskowemu i ustala ceny, po jakich c. i k. Zarząd wojskowy odstępuje je handlarzom. Te ostatnie ceny mają być za wódkę uiszczone w złocie; Jenerał-Gubernatorstwo może w wypadkach godnych uwzględnienia zezwolić na inny sposób zapłaty.

Uchyla się wszelkie pośrednie opłaty od fabrykacyi lub od sprzedaży spirytusu lub wódki, wprowadzonej lub nabytej przez c. i k. Zarząd wojskowy.

II. Rozdział.

Postanowienia przemysłowe.

§ 6.

Władza koncesyonująca, dokument koncesyjny.

Do prowadzenia handlu spirytusem lub wódką potrzebne jest pozwolenie (koncesya) Komendy obwodowej, w której okręgu urzędowym przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Koncesya może być także nadaną dla handlu pewnymi rodzajami spirytusu lub wódki, albo dla pewnych rodzajów przemysłu,

w szczególności:

1. dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż wyjęta jest z pod monopolu c. i k. Zarządu wojskowego (§ 2),
2. dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż podpada pod monopol c. i k. Zarządu wojskowego (§ 4),
3. dla wyszynku wódki lub handlu wódką w ilościach mniejszych niż pięć litrów.

Pozwolenie wystawia się w formie dokumentu (dokument koncesyjny).

§ 7.

Posiadacz koncesyi.

Koncesyi udziela się tylko osobom godnym zaufania i nienagannego prowadzenia, które posiadają odpowiednie ogólne i kupieckie wykształcenie.

Prowadzenie przedsiębiorstwa przez dzierżawcę jest zakazane. Prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę na rachunek posiadacza koncesyi wymaga pozwolenia Komendy obwodowej. Zastępca musi odpowiadać warunkom pierwszego ustępu.

Po śmierci posiadacza koncesyi może być przemysł prowadzony na podstawie dawnego dokumentu koncesyjnego na czas wdowieństwa na rachunek wdowy, która żyła z nim aż do jego śmierci we wspólnem gospodarstwie domowem, lub na rachunek małoletnich potomków uprawnionych do dziedzictwa aż do ich pełnoletności; o tem należy donieść Komendzie obwodowej i wyznaczyć w razie potrzeby odpowiedniego zastępcę w myśl poprzedniego ustępu.

§ 8.

Wyszynk wódki.

Koncesyi na wyszynk wódki (§ 6, punkt 3) udziela się tylko takim kompetentom, którzy na podstawie innych uprawnień przemysłowych trudnią się w tym samym lokalu podawaniem potraw i wyszynkiem innych napojów.

Gospodarze, o których mowa w pierwszym ustępie, mogą podawać gościom w lokalu gospodnim wódkę w naczyniach niezamkniętych tylko w ilościach najwyżej do jednej ósmej litra.

Zresztą wolno spirytus i wódkę sprzedawać tylko w naczyniach zamkniętych według zwyczajów handlowych, podanie tych napojów do spożycia w lokalu sprzedaży nie jest dozwolone.

§ 9.

Lokal przedsiębiorstwa.

Na podstawie tej samej koncesyi może być handel spirytusem lub wódką prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

O przesiedleniu w obrębie tej samej gminy należy donieść Komendzie obwodowej przynajmniej na tydzień przed otwarciem handlu w nowym lokalu. Przesiedlenie handlu wódką (§ 9) wymaga zatwierdzenia Komendy obwodowej.

§ 10.

Rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa.

Dokument koncesyjny ustanawia rodzaj i rozmiary przedsiębiostwa, zwłaszcza rodzaje przedsiębiorstwa, wyliczone w § 6 pod 1, 2 i 3, oraz, czy towar może być oddawany tylko handlarzom, czy także wprost konsumentom.

§ 11.

Nadzór władz.

Prowadzenie handlu spirytusem i wódką stoi pod nadzorem władzy.

Organom, powołanym do wykonywania tego nadzoru, musi być dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisków o handlu spirytusem lub wódką.

Komendant obwodu może zarządzić, aby lokale, w których sprzedaje się wódkę, były zamknięte w pewne dnie lub o pewnych godzinach.

§ 12.

Zakazane rodzaje sprzedaży.

Używanie automatów do sprzedaży wódki jest zakazane.

Substancye niepłynne, przeznaczone wyłącznie do fabrykacyi wódki, wolno sprzedawać tylko przemysłowcom, uprawnionym do fabrykacyi wódki. Trzymanie takich substancyi w lokalach handlowych ogólnie dostępnych jest zakazane.

§ 13.

A p t e k i.

Sprzedaż pewnych rodzajów spirytusu lub wódki w aptekach na polecenie lekarskie nie podpada pod przepisy tego rozdziału.

Aptekarze uprawnieni są bez koncesyi z § 4 do sprzedawania spirytusu i wódek, dopuszczonych według przepisów sanitarnych do sprzedaży w aptekach.

III. Rozdział.

Postanowienia prawno-prywatne.

§ 14.

Niezaskarżalność należytości dłużnych za wypite napoje wyskokowe.

Roszczenia powstałe ze sprzedaży wódki i innych napojów wyskokowych konsumentom nie są zaskarżalne, jeżeli dłużnik w czasie powstania późniejszego roszczenia nie był jeszcze uiścił się z dawniejszego długu takiego samego rodzaju, należącego się temu samemu wierzycielowi.

Roszczenia powstałe z kilkakrotnego podawania wspomnianych napojów temu samemu gościowi w czasie jego nieprzerwanego pobytu w gospodzie lub zamieszkania w tym samym domu zajezdnym, uważa się za jednolite roszczenie.

Długów, niezaskarżalnych w myśl ustępu 1, nie można też potrącać z wierzytelności dłużnika.

§ 15.

Nieważność umów.

Nieważne są:

umowy, dotyczące zastawu i poręczenia dla roszczeń, które według § 14 nie mogą być zaskarżone;

umowy najmu robotników, mocą których robotnik ma otrzymywać pędzone napoje wyskokowe na rachunek płacy.

IV. Rozdział.

Postanowienia karne.

§ 16.

Podawania napojów wyskokowych niedorosłym i pijakom.

Nie wolno:

1. przy wyszynku lub handlu napojami wyskokowymi podawać lub pozwalać podawać tych napojów niedorosłemu dla jego własnego użytku;

2. częstować lub pozwalać częstować niedorosłego napojami wyskokowymi tego rodzaju, w takiej ilości, lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziałać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny;

3. pozwalać niedorosłemu, nad którym się ma nadzór, używać napojów wyskokowych tego rodzaju, w takiej ilości lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziałać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny;

4. podawać lub pozwalać podawać napojów wyskokowych osobie widocznie nietrzeźwej.

§ 17.

Zakaz podawania napojów wyskokowych pewnym osobom.

Komenda obwodowa lub naczelnik gminy do tego przez Komendę obwodową upoważniony mogą wydać zakaz podawania napojów wyskokowych pewnym osobom. Zakaz ten będzie ogłoszony w sposób zwyczajem przyjęty w obrębie, w którym obowiązuje.

§ 18.

Obejście niezaskarżalności należytości dłużnych za wypite napoje wyskokowe; umowy nieważne.

Nie wolno:

1. kazać sobie wystawiać przez dłużnika pretensyi niezaskarżalnej w myśl § 14, lub przez członków jego rodziny, dalej przez osobę dającą mu zastaw lub porękę (§ 15), dokumentu, który nie zawiera tytułu zobowiązania lub zawiera niepraw-

dziwy tytuł, a ma na celu obejście niezaskarżalności, zakazu potrącania lub nieważności zastawu lub poręki;

2. zapewniać sobie wypełnienie niezaskarżalnej pretensyi, wynikłej ze sprzedaży napojów wyskowych, przez odebranie słowa honoru, przysięgi lub podobnego zapewnienia;

3. zawierać z robotnikiem umowy, która w myśl § 15 jest nieważną.

§ 19.

Kompetencya karna i wymiar kar.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, będą — o ile nie podpadają pod surowszą karę — karane przez Komendę obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

V. Rozdział.

Postanowienia ogólne i końcowe.

§ 20.

Upoważnienie do wydania zarządzeń wykonawczych.

Jenerał-Gubernator upoważniony jest do wydania wszelkich rozporządzeń i do stworzenia wszelkich urządzeń, potrzebnych dla przeprowadzenia monopolu spirytusowego i wódczanego.

§ 21.

Zarządzenia przymusowe.

Koncesya na handel spirytusem lub wódką może być każdej chwili cofniętą.

Koncesya musi być cofniętą, jeżeli odpadną warunki co do godności zaufania i nienaganności posiadacza koncesyi, lub jeżeli przy prowadzeniu przedsiębiorstwa nie dotrzymano niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, mimo powtórnego ukarania i przestrogi urzędowej.

Dla zapewnienia skutku może Komenda obwodowa zamknąć przymusowo lokal przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów.

§ 22.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w obszarze okupowanym, przeznaczone na sprzedaż, a nie wprowadzone lub nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego tylko do 15. maja 1916, o ile nie zostały przed tym dniem zgłoszone w Komendzie obwodowej, w której okręgu urzędowym są zamagazynowane.

Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie zgłoszenia.

Zapasy niezgłoszone uzna Komenda obwodowa za przepadłe z dniem 15. maja 1916.

Zapasy zgłoszone mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego do 1. lipca 1916. Zapasy niesprzedane do tego czasu obejmie c. i k. Zarząd wojskowy po cenach umówionych lub po cenach, po jakich odstępuje się spirytus lub wódkę handlarzom (§ 5, ustęp 2).

Podatki pośrednie, przypadające według ustaw krajowych, mogą być co do zapasów, określonych w pierwszym ustępie, podwyższone w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa aż do wysokości stu procent stopy podatkowej.

Osoby, które otrzymały pozwolenie na wywóz pewnego zapasu spirytusu lub wódki z monarchii, mogą ten zapas wprowadzić do 15. maja 1916. Zapasy te podlegają, po wprowadzeniu ich, przepisom tego paragrafu.

§ 23.

Uprawnienia przemysłowe.

Handel zapasami, o których mowa w § 22, oraz handel tymi rodzajami spirytusu lub wódki, które są wyjęte z pod monopolu sprzedaży, może się odbywać bez koncesyi przepisanej w § 6, jeżeli handlarz w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia był uprawniony do tego na mocy poprzednio nabytych uprawnień przemysłowych.

§ 24.

Uchylenie dawniejszych przepisów.

Uchyla się przepisy rosyjskie, tyczące się przedmiotów uregulowanych w niniejszem rozpo-

rządzeniu, w szczególności bonifikacye przy wywozie spirytusu lub wódki.

Pierwszy ustęp nie dotyczy zwrotu uiszczonych podatków.

§ 25.

Wejście w życie

Niniejsze rozporządze wchodzi w życie z dniem 1. maja 1916.

Arcyksiąże Fryderyk, marszałek polny w. r.

162.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 3. kwietnia 1916,

dotyczące robót przy uprawie pól i żniwach.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

Artykuł I.

Przymus gospodarstwa rolnego.

Kto rozporządza gruntem rolnym, winien ten grunt należycie uprawić i dbać o racyonalne zużytkowanie zbioru.

Artykuł II.

Komisye gospodarskie.

§ 1.

Cel i uprawnienia.

Dla rychłego i celowego zabezpieczenia robót polnych ustanawia się komisye gospodarskie.

Obowiązkiem ich jest:

1. stwierdzić ilość istniejących środków do prowadzenia gospodarstwa i sił roboczych i ustalić niepokryte zapotrzebowanie tychże;

2. dostarczyć sił roboczych i środków do prowadzenia gospodarstwa dla tych gruntów, które nie mogą być zagospodarowane własnemi siłami przedsiębiorstwa, do którego należą;

3. zabezpieczyć gospodarstwo rolne na gruntach opuszczonych lub niezagospodarowanych.

Urząd członką komisyi gospodarskiej jest honorowym i nie można się od niego uwolnić.

§ 2.

Skład komisyi.

Dla każdej gminy ustanawia się z reguły jedną komisyę gospodarską. Komendant obwodu może połączyć kilka gmin w obszar jednej komisyi.

Każda komisya składa się z pięciu do siedmiu członków, zamieszkałych w jej obszarze urzędowym.

Komendant obwodu mianuje członków komisyi, a na ich wniosek przewodniczącego.

O ustąpieniu członka winna komisya natychmiast donieść Komendantowi obwodu, celem zamianowania innego członka.

Komendant obwodu nadzoruje czynność komisyi gospodarskich, może rozwiązać komisye, które nie dopełniają swych obowiązków, składać z urzędu członków komisyi i zastępować ich innymi. Przeciw takim zarządzeniom Komendanta obwodu niema odwołania.

§ 3.

Uchwały.

Komisyę gospodarską zwołuje przewodniczący w miarę potrzeby; do powzięcia uchwały potrzebna jest obecność więcej niż połowy członków. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów.

Jeżeli się takiej większości nie osięgnie, lub w razie równości głosów, rozstrzyga przewodniczący.

Uchwały wciąga się do protokołu, odpis protokołu przedkłada się Komendantowi obwodu.

Jeżeli nie można zwołać komisyi na czas, winien przewodniczący wydać w nagłych wypadkach potrzebne zarządzenia i donieść o tem komisyi na następnem posiedzeniu.

Artykuł III.

Gospodarstwo rolne.

§ 4.

Wzajemna pomoc w gminie.

Zapotrzebowanie rolniczych sił roboczych należy przedewszystkiem pokryć dobrowolną pomocą.

O ile to nie jest możliwem, winna komisya gospodarska przydzielić potrzebne siły robocze. Wszystkie osoby płci męskiej lub żeńskiej, osiadłe w gminie, muszą na zarządzenie komisyi gospodarskiej wykonywać roboty polne w gminie.

Uwolnieni od tego obowiązku są:

1. duszpasterze, lekarze, akuszerki i osoby pozostające w służbie publicznej lub zajęte przy pielęgnowaniu chorych;

2. osoby, które z powodu swego stanu zdrowia nie nadają się do robót rolnych, o które chodzi;

3. samoistni gospodarze i ich służba, o ile zatrudnieni są we własnem gospodarstwie robotami tego samego rodzaju;

4. posiadacze rolnych, przemysłowych lub innych przedsiębiorstw oraz ich pomocnicy, o ile są niezbędni do utrzymania w ruchu przedsiębiorstwa.

§ 5.

Siły pociągowe, maszyny i narzędzia.

Komisya gospodarska rozstrzyga, jakie siły pociągowe, maszyny lub narzędzia są zbędne w danem przedsiębiorstwie gospodarskiem, i może zarządzić, aby użyczono tychże innemu przedsiębiorstwu w tej samej gminie, które potrzebuje ich pomocy.

§ 6.

Pomoc między różnemi gminami.

Komendant obwodu może zarządzić, aby zbędnych w jednej gminie sił roboczych lub pociągowych, maszyn i narzędzi użyczono potrzebującym ich pomocy przedsiębiorstwom z innej gminy.

§ 7.

Wynagrodzenie.

Robocizny i dostarczenie sił pociągowych, maszyn i narzędzi są z reguły bezpłatne.

Osobom, które żyją z zarobku dziennego lub tygodniowego, lub których utrzymanie zawisłe jest od zarobku, przysługuje zapłata, którą wyznacza Komendant obwodu. Komendant obwodu oznacza także wynagrodzenie, które należy wypłacić w wypadkach godnych uwzględnienia za dostarczenie sił pociągowych, maszyn i narzędzi.

Osoby, które mają roszczenie do zapłaty, i inwentarze żywe i martwe, za których dostarczenie należy się wynagrodzenie, winny być użyte w miarę możności na takich posiadłościach, których właściciele, posiadacze lub użytkowcy rozporządzają środkami na wypłatę robocizny lub wynagrodzenia.

§ 8.

Zarząd przymusowy.

Grunta opuszczone oddaje komisya gospodarska osobom godnym zaufania (zarządcom przymusowym) w celu uprawy i użytkowania. Zarządcami przymusowymi mogą być także gminy lub inne korporacye. Większe obszary, których w ten sposób nie można zużytkować, bierze Komenda obwodowa w zarząd przymusowy na rachunek c. i k. Zarządu wojskowego.

Zarząd przymusowy kończy się z chwilą zebrania plonów. Zarządcom przymusowym przypada pełny dochód z gruntu; ponoszą jednak wszystkie wydatki, połączone z gospodarstwem rolnem.

Grunta nieuprawione jeszcze 15. kwietnia 1915, jeżeli nie zabezpieczono ich racyonalnej późniejszej uprawy, mogą być uprawione przez Komendę obwodową na rachunek właściciela, lub oddane w zarząd przymusowy w miarę postanowień tego paragrafu.

§ 9.

Obowiązki wobec posiadaczy gruntu.

Jeżeli osoba, której przysługuje prawo dysponowania opuszczonym gruntem (posiadacz) powróci w czasie istnienia zarządu przymusowego (§ 8), winien zarządca przymusowy dostarczyć mu ze zbiorów gruntu plonów w naturze, w ilości niezbędnej do wyżywienia aż do przyszłorocznych żniw. Posiadacz gruntu natomiast obowiązany jest współpracować w przedsiębiorstwie rolnem; wynagrodzenie zato przysługuje mu tylko o tyle, o ileby inaczej jego utrzymanie było zagrożone.

Obowiązek wyżywienia rozciąga się — o ile wydatność gruntu starczy — także na niezaopatrzonych członków rodziny posiadacza; ci ostatni obowiązani są również do współpracownictwa, o ile są zdolni do pracy.

O roszczeniach, wynikających z przepisów tego paragrafu, rozstrzyga Komendant obwodu po wysłuchaniu komisyi gospodarskiej; przeciw takim rozstrzygnięciom niema odwołania.

Artykuł IV.

Postanowienia wykonawcze i końcowe.

§ 10.

Sprawozdania z działalności komisyi.

Każda komisya gospodarska winna przedłożyć Komendzie obwodowej do 10. czerwca tabelaryczne zestawienie zużytkowania gruntów w każdej gminie, nadto 1. i 15. każdego miesiąca sprawozdanie o stanie uprawy i zasiewów, zaś w czasie żniw o zbiorach.

Formularze tabeli i sprawozdań ustala Jenerał-Gubernatorstwo.

§ 11.

Postanowienia karne.

Kto nie wypełnia oznaczonych w § 1 obowiązków co do swych gruntów, traci na bieżący okres gospodarski prawo używania gruntów, całkiem nieuprawionych lub niedostatecznie uprawionych, i plonów z nich. Jeżeli niemożność należytej uprawy nie zostanie udowodnioną, będzie nadto, stosownie do wielkości gruntu, nałożona grzywna do dwudziestu tysięcy koron lub areszt do jednego roku.

Każde inne przekroczenie tego rozporządzenia lub zarządzenia, wydanego na jego podstawie, tudzież zaniedbywanie obowiązków członka komisyi gospodarskiej, karane będzie grzywną do tysiąca koron, w razie niemożności ściągnięcia grzywny —aresztem do trzech miesięcy.

Osobom, pobierającym zasiłki z funduszu c. i k. Zarządu wojskowego, mogą być te zasiłki odebrane, jeżeli się wzbraniają użyczyć dobrowolnej lub przepisanej pomocy według §§ 4—6.

Odsiedzenie kary aresztu może być odroczone aż do ukończenia pewnych robót rolnych albo zbiorów.

Rozstrzygnięcia, zarządzenia i orzeczenia karne na podstawie tego paragrafu wydaje Komenda obwodowa.

§ 12.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

163.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z dnia 23. kwietnia 1916,

dotyczące zaprowadzenia czasu letniego na rok 1916.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Na czas od 1. maja do 30. września 1916 zaprowadza się odrębną rachubę czasu (czas letni).

Mianowicie 1. maja 1916 zaczyna się 30. kwietnia o godzinie 11-ej po południu według dotychczasowej rachuby, 30. września zaś kończy się godzinę po północy według rachuby zaprowadzonej tem rozporządzeniem.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiąże Fryderyk, marszałek polny, w. r.

164.

Reprodukcya rozporządzenia Naczelnego Wodza armii

z dnia 8-go marca 1916, dz. rozp. l. 52 w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 7-go marca 1915, dz. rozp. l. 6, dotyczącego spraw oświaty [1]).

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

Artykuł I.

W miejsce § 1 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 7. marca 1915, Nr. 6 Dz. rozp., wchodzą następujące postanowienia:

§ 1.

Najwyższe kierownictwo i nadzór w sprawach oświaty i wychowania sprawuje c. i k. Zarząd wojskowy.

Nadzór nad szkołami, które pośredniczą wyższe wykształcenie, jak ogólne wykształcenie ludowe, lub które wymagają od uczniów, mających być przyjętymi, co najmniej tych wiadomości i uzdolnień, które daje szkoła ludowa, wykonuje bezpośrednio Jeneralne Gubernatorstwo; nadzór nad innemi szkołami zaś Komenda obwodowa.

Artykuł II.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia [2]).

Arcyksiąże Fryderyk marszałek polny, w. r.

---

[1]) Zobacz dziennik rozp. Jen. Gub. wojsk. Część II, str. 9.

[2]) Dnia 11-go marca 1916 r.

165.

Zarządzenie c. i k. Naczelnej Komendy armii z dnia 4. marca 1916.

Zapomogi i pobory pensyjne dla obcokrajowców w zajętych obszarach Królestwa Polskiego.

Pobieranie pensyi przez funkcyonaryuszy państwa rosyjskiego, pozostałych w zajętych obszarach, dalej zapomogi dla pozostałych rodzin tych funkcyonaryuszy państwowych, którzy wskutek wojny znajdują się poza obszarem okupacyjnym, oraz dla rodzin żołnierzy zostają przy zniesieniu dotychczasowych rozporządzeń w następujący sposób jednolicie uregulowane:

1. Warunkiem dla przyznania poborów lub zapomóg jest we wszystkich wypadkach rzeczywista potrzeba z powodu braku dochodów prywatnych, z których możnaby zaspokoić potrzeby życiowe, ponadto muszą funkcyonaryusze państwowi, emeryci i wdowy (sieroty), wykazać legalnym dowodem swoje prawo do poborów ze środków państwowych.

2. Urzędnicy państwowi i słudzy.

Funkcyonaryusze państwowi (włącznie ze służbą kolei państwowych) mogą za wynagrodzeniem otrzymać zajęcie w zarządzie, o ile to możliwe w charakterze odpowiadającym ich poprzedniemu stanowisku.

Uzyskanie posady czyni się zależnem od tego, że urzędnicy w piśmiennem oświadczeniu stosownie do postanowień konwencyi hagskiej z dnia 18. października 1907 r. zobowiążą się powierzony im urząd lojalnie i sumiennie spełniać, nic nie czynić i wszystkiego zaniechać, co tylko mogłoby szkodę przynieść austryacko-węgierskiemu zarządowi na obszarach zajętych.

Wysokość wynagrodzenia, które nie może przekraczać pobieranych ostatnio od dotyczącego państwa poborów, oznacza wojskowe Jeneral-Gubernatorstwo.

3. Urzędnicy państwowi i służba (włącznie ze służbą kolei państwowych), którym nie może być udzielony zarobek przez danie im posady w zarządzie, mogą otrzymać zapomogi w wymiarze połowy ostatnio pobieranej pensyi bez dodatków.

4. Emerytom oraz oficerom rosyjskiego zarządu państwowego można na ich prośbę wypłacać:

a) pełną emeryturę, o ile ona podług książki emerytalnej względnie ostatniego wykazu płatniczego nie przewyższa 20 Koron (10 rubli) miesięcznie;

b) kwotę 20 Koron miesięcznie przy emeryturach od 20 — 40 Koron (10 — 20 rb.);

c) połowę emerytury przy emeryturach powyżej 40 Koron (20 rb.)

5. Wdowom i sierotom po funkcyonaryuszach państwowych należy wypłacać pobory według postanowień punktu 4.

6. Pozostałym rodzinom rosyjskich funkcyonaryuszy państwowych, które dowodnie utrzymywane były z dochodów głowy rodziny i które nie mogą rościć sobie prawa do ustawowych poborów po myśli punktów 3, 4, 5, albo też do zapomóg po myśli punktu 7, mogą być przyznane ciągłe zapomogi w wysokości 60 hal. dziennie dla każdego z członków rodziny, żyjącego we wspólności rodzinnej i starszego ponad 5 lat, w wysokości 30 hal. dziennie dla członków rodzin poniżej 5 lat i w wysokości 1 Kor. dziennie dla osób pojedynczych, nie żyjących we wspólności rodzinnej.

Ogólna suma pobieranych przez członków jednej wspólnie żyjącej rodziny zapomóg nie może żadną miarą przewyższać kwotę 45 Kor. miesięcznie i nie może też być większą od ostatnio pobieranych poborów utrzymującego rodzinę.

7. Zapomogi dla rodzin żołnierzy rosyjskich (osób niższych stopni wojskowych), które nie mają prawa do korzystania z zasiłków pieniężnych podług punktu 7., wynoszą 40 halerzy dziennie dla każdego żyjącego we wspólności rodzinnej, a starszego ponad 5 lat członka rodziny, 20 hal. zaś dla każdego członka rodziny poniżej 5 lat.

Ogólna suma pobieranych przez członków jednej wspólnie żyjącej rodziny zapomóg nie może żadną miarą przewyższać 30 Kor. miesięcznie i nie może być większą, niż ostatnio przez utrzymującego rodzinę osiągnięty dochód.

Prośby o te wsparcia muszą być przez odnośną gminę pod osobistą odpowiedzialnością Naczelnika gminy potwierdzone i przez odnośny posterunek żandarmeryi sprawdzone.

8. Zapomogi i wsparcia dla biednych austryacko-węgierskich poddanych, oraz dla przynależnych do państw sprzymierzonych, zastrzeżone są rodzimemu zarządowi ubogich i mogą być tylko w wypadkach chwilowej i nieodzownej potrzeby, w niezbędnej wysokości udzielane; nigdy jednak zasadniczo z pominięciem rodzimej władzy i bez zastrzeżenia zwrotu.

Podania o zapomogi dla rodzin zmobilizowanych i o wszystkie inne ustawowo przysługujące wsparcia z funduszów publicznych wnosić należy do właściwej władzy w kraju rodzinnym.

9. Powyższe postanowienia wchodzą w życie na obszarach podlegających c. i k. Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu w Lublinie z dniem 4. marca 1916 roku.

166.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 31-go marca 1916 r.

Nauka języków w szkołach ludowych.

Dla celowego i pedagogicznie skutecznego przeprowadzenia § 8 ust. 1 tutejszego rozporządzenia z 31. października 1915 dz. rozp. l. 7 o szkolnictwie ludowem, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Nauka innego języka niż języka wykładowego ma się rozpocząć w szkołach ludowych z rokiem szkolnym 1916/17 w tej klasie, od której począwszy ten język stanowi obowiązkowy przedmiot nauki; z każdym następnym rokiem szkolnym należy naukę tę stopniowo zaprowadzać w najbliższej klasie wyższej.

§ 2.

O ile w poszczególnych szkołach ludowych rozpoczęto naukę drugiego języka na innej zasadzie, można jej udzielać nadal jako nadobowiązkowej.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy
Eryk br. Diller, w. r.
Jenerał Major.

167.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 31-go marca 1916 r.

Ceny buraków cukrowych na kampanię w r. 1916/17.

§ 1. W umowach **o stałej cenie** buraków cukrowych, na kampanię w roku 1916/17. muszą cukrownie zobowiązać się do płacenia conajmniej K. 4.16 za 100 kg. określonej umową wagi netto, loko cukrownia, względnie loko stacya kolejowa, położona najbliżej miejsca produkcyi.

W umowach, przy których cena płacona plantatorom stosuje się do oczekiwanej ceny cukru, musi **cena podstawowa** wynosić conajmniej 3 Kor. 50 hal. za 100 kg.

§ 2. Dla umów w sprawie dostawy buraków, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, obowiązują na kampanię w roku 1916/17 wyżej wymienione minimalne ceny, o ile w umowie nie zostały ustanowione ceny wyższe.

§ 3. Postanowienia w sprawie **dostaw ubocznych** (nasienie buraków, wytłoki, szlam i t. p.), w sprawie **kosztów dowozu i stopniowania cen** buraków, przyjętego dla dostaw loko stacya kolejowa, lub waga filialna, w stosunku do cen, obowiązujących przy dostawach wprost do cukrowni które przyjęte zostały w umowach o dostawę buraków na kampanię r. 1915/16, obowiązują nadal dla umów, odnoszących się do kampanii r. 1916/17.

§ 4. Wszelkie umowy w sprawie dostawy buraków cukrowych, które zostały zawarte nie z cukrowniami, względnie celem przeróbki buraków na inne produkta przemysłowe, a nie na cukier, ważne są w każdym poszczególnym wypadku tylko za zezwoleniem c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego.

§ 5. Interesy załatwione wbrew postanowieniom tego rozporządzenia są nieważne.

Zawieranie, pośrednictwo lub przeprowadzenie podobnych umów karane będzie przez Komendę obwodową po myśli postanowień rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 19. sierpnia 1915 Dz. rozp. Nr. 30.

§ 6. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

C. i k. Jenerał Gubernator wojskowy
Eryk br. Diller, w. r.
Jenerał Major.

168.

Akcya zapomogowa.

Komenda obwodowa rozdała osobom potrzebującym w czasie od 15 kwietnia do 15 maja 1916 r. kwotę 1810 koron.

169.

Obrót towarowy z niemieckim obszarem okupowanym.

Z dniem 15. marca zaprowadzonym został w c. i k. obszarze okupowanym istniejący już w niemieckim obszarze okupowanym monopol tytoniowy. Na podstawie umowy cłowej, zawartej z cesarsko-niemieckim Zarządem w Polsce, a wykluczającej artykuły podlegające monopolowi ze wspólności cłowej, zabrania się sprowadzania tytoniu i wszystkich wyrobów tytoniowych z niemieckiego obszaru okupowanego przez granice c. i k. obszaru okupowanego. Te same przepisy obowiązują odnośnie do sprowadzania wódki i spirytualiów, także podlegających monopolowi w niemieckim obszarze okupowanym.

Przewóz tych wszystkich towarów na austryacko-węgierski obszar okupowany może się odbywać tylko po austryackich drogach cłowych, bez względu na to, czy wywóz tych artykułów monopolowych odbywa się na zachód, czy wschód (po lewej czy prawej stronie) od Wisły.

170.

Podporządkowanie zakładów hutniczych.

(G. G. Woj. E. Präs. Nr. 5501/16.

Naczelna Komenda Armii, zmieniając rozporządzenie Op. M. V. Nr. 106. 431 z 9/XI 1915, podporządkowała bezpośrednio c. i k. Wojskowemu Urzędowi Górniczemu w Dąbrowie wszystkie przerabiające żelazo zakłady hutnicze w obwodach Końsk, Wierzbnik, Kielce i Opatów jakoteż będące dawniej własnością państwa rosyjskiego zakłady wyrobu żelaza.

Postanowienia cytowanego na wstępie rozporządzenia należy odpowiednio stosować także odnośnie do wyżej wymienionych przedsiębiorstw.

171.

Zgłoszenie publicznych zabaw.

Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości, że wszelkie w Obwodzie urządzane publiczne zabawy, widowiska i t. p. dozwolone są tylko na podstawie poprzedniego zezwolenia c. i k. Komendy obwodowej.

Prośby należycie ostemplowane, do których zawsze dołączyć należy 3 egzemplarze programu i 3 bilety wstępu, muszą być do Komendy wniesione najmniej **na jeden tydzień** przed przedstawieniem.

Przy przedstawieniach na cele dobroczynne urządzający przedstawienie, który jest za nie odpowiedzialny, ma w ciągu 10 dni po przedstawieniu przedłożyć Komendzie wykaz dochodu i jego rozdział. W razie złożenia pieniędzy w depozycie ma być także podane imię, nazwisko oraz miejsce zamieszkania depozytaryusza. Niezastosowanie się do tego zarządzenia będzie bezwzględnie karane.

172.

Kontrola wag i miar.

Poleca się wszystkim posterunkom żandarmeryi i straży skarbowej, urzędom gminnym i Magistratom, aby od czasu do czasu przeprowadziły niespodziewanie kontrolę miar i wag w sklepach i o każdym nadużyciu doniosły bezzwłocznie c. i k. Komendzie Obwodowej.

173.

Należytości za doręczanie depesz.

Stosownie do § 23 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 24. lutego 1916 o służbie telegraficznej i pocztowej pobiera się począwszy od 10. kwietnia b. r., za doręczenie prywatnego telegramu w miejscu urzędu telegraficznego:

w dzień . . . . . 10 h.
w nocy . . . . . 20 „

Za porę nocną uważa się czas od godziny 10. wieczór do godź. 6 rano.

174.

Zakaz wyrobu śmietany.

Ze względu na konieczność bardzo oszczędnego obchodzenia się z zapasami tłuszczu, wydaje się ogólny zakaz sprzedaży śmietany a pozwala jedynie na wyrób śmietany w celu przeróbki na masło.

Posterunkom żandarmeryi, Magistratom i funkcyonaryuszom gminnym poleca się, aby pilnie kontrolowały sprzedaż śmietany i mleka w miejscach sprzedaży oraz na targach.

Z dniem ogłoszenia tego rozporządzenia w dzienniku urzędowym c. i k. Komendy obwodowej, zakazane jest podawanie kawy ze śmietanką w kawiarniach i cukierniach.

175.

Pobór podatków spożywczych na obszarze okupowanym.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Naczelnego Dowództwa Armii M. V. Nr. 28432/P z 17. kwietnia 1916 i art. 43. i 48. haskiego prawa wojennego rozporządziła c. i k. Jeneralna Gubernia Wojskowa w Lublinie co następuje.

I. Drożdże krajowego i zagranicznego pochodzenia należy poddać podatkowi spożywczemu według jednolitej stopy podatkowej, podobnie jak w rejonie niemieckiej okupacyi, po 32 (trzydzieści dwie) kopiejki od funta rosyjskiego.

II. Podatku spożywczego od importowanych zapałek, papierosów i bibułek nie będzie się tak długo pobierać jak długo te artykuły w rejonie niemieckiej okupacyi nie będą podlegały podatkowi spożywczemu.

W kraju wyrobione tutki i bibułki papierosowe nie będą także podlegały podatkowi spożywczemu, albowiem na razie sprowadzany jest z zagranicy papier na papierosy tylko w zwojach, który dopiero w tutejszym obszarze okupowanym przerabia się na książeczki i tutki. Przy tych artykułach należy przyjąć, że podatek spożywczy mieści się w wyznaczonej stopie cłowej.

To rozporządzenie wchodzi w życie dnia 15. maja 1916.

Od drożdży, które przed tym terminem puszczono w obieg i nie były opodatkowane według normy pod I, a w dniu 16. maja b. r. będą się znajdowały w miejscu sprzedaży lub w przewozie, należy pobrać dodatkowy podatek, równający się różnicy między dawną a obecną stopą podatkową.

176.

Podróże do Niemiec.

Wiadomem jest, że osobom, które chcą się udać z c. i k. obszaru okupacyi do **Niemiec,** nawet jeżeli są w posiadaniu przepisanego paszpotu, jest wstęp do Niemiec dozwolony tylko na podstawie szczególnej przepustki, wydanej przez zastępstwo sztabu jeneralnego armii w Berlinie. Ponadto na wstęp do Niemiec potrzebnego visum na paszporcie ze strony niemieckiego dyplomatycznego lub konsularnego zastępstwa udziela się dopiero po uzyskaniu tej przepustki.

177.

Uruchomienie biur taksatorów obwodowych.

Reprezentacya lubelska Towarzystwa ubezpieczenia wzajemnego budowli od ognia w Królestwie Polskiem przystąpiła z dniem 1. maja 1916 do uruchomienia biur taksatorów obwodowych.

Na stanowisko taksatora obwodu Kieleckiego powołany został inżynier - technolog Aleksander Kossuth.

178.

Biuro wywiadowcze w Krakowie.

Kancelarye c. i k. Biura wywiadowczego w Krakowie dla austr.-węg. obszaru okupowanego w Polsce przeniesiono z dniem 1. maja 1916 do lokalu w Rynku głównym, linia C—D Nr. 19.

179.

Obwieszczenie w sprawie spoczynku niedzielnego.

Zmieniając tutejsze obwieszczenie E. Nr. 10064 z dnia 28. Stycznia 1916, tut. Dziennik urzędowy Nr. 95 odnośnie do odpoczynku niedzielnego w zakładach przemysłowych, dozwala się, aby zakłady fryzyerskie w Kielcach były otwarte w dnie niedzielne i świąteczne do godziny 1. po południu.

180.

Ogłoszenie.

Z ważnością od 1. marca 1916. wprowadza się dla ruchu osobowego i pakunkowego na otworzonych liniach c. i k. kolei wojskowych

taryfę dla przewozu osób, psów i pakunków podróżnych.

Taryfa ta stosuje się do następujących linii c. k. kolei wojskowych z zastrzeżeniem każdoczesnego odwołania:

Granica We. E.—Iwangorod (wsch-dw.) – Lublin—Chołm

Granica W. W. E.—Ząbkowice (Sombkowice)

Kazimierz We. E.—Sosnowice (Sosnowice) We. E.

Strzemieszyce We. E.—Gołonóg We. E.—Dąbrowa (Dombrowa) We. E.

Kielce gł. dw. — Częstochowa (Tschenstochau) dw. osob.

Skarzysko—Tomaszów (Tomaschow)

Skarzysko—Nadbrzezie (c. k. państw. kolei)

Lublin—Lubartów
Lublin—Rozwadów (c. k. kolei państw.)

C. k. linie kolei wojskowych na wschód od Chołmu nie są jeszcze dla osób cywilnych i ruchu pakunkowego otwarte.

Za osoby cywilne i pakunki, które za *osobnem* pozwoleniem przynależnych władz wojskowych *wyjątkowo* na nieotworzonych liniach dla ruchu cywilnego zostają przewożone, opłaca się się za ujechaną przestrzeń przypadającą należytość według od 1. marca obowiązującej osobowej i pakunkowej taryfy.

Wydawanie kart jazdy dopuszczalne jest za przedłożeniem następujących dowodów:

a) do jazdy wewnętrznej obszaru okupowanego „Karta tożsamości" (Identitätskarte) (§ 2 Rozporządzenie Komendanta armii z 16. lutego 1915 Nr. 2 V.-Bl.).

b) do jazdy z krajów okupowanych poza granicę (i odwrotnie) wymagana według § 4 Rozporządzenia Komendanta armii z 16. lutego 1915 Nr. 2 V.-Bl.)

KARTA PODRÓŻY (Reisepass).

Ta Karta podróży (Reisepass) dla osób, którzy do krajów okupowanych jadą, musi być przez Ministerstwo wojny lub Najwyższą Komendę armii (Quartiermeister - Abteilung des A.O.K.) widowaną, dla osób zaś, które z krajów okupowanych wyjeżdżają, przez odnośną Komendę obwodową (Kreiskommando) wystawioną.

Jazda odbywa się pociągami uwidocznionymi na planie jazdy. Zarząd może każdego czasu powziąć zmianę planu jazdy i wysyłanie pociągów.

Informacye co do połączeń stacyjnych, w których wprost odbywa się załatwienie stron, jakoteż jazdy, ceny przewozu osób, pakunków i psów, zasięgnąć można z rozwieszonych po stacyach tabel cen, jak również z wydanego do wywieszenia „Zawiadomienia Publiczności" — Taryfa znajduje się na stacyach i jest do przeglądnięcia; oprócz tego jest po cenie 1 K. za pośrednictwem c. i k. stacyi kolei wojskowych lub Centrali ruchu towarowego w Krakowie i Piotrkowie, jak również przez Centralne miejsce sprzedaży taryf Wiedeń I. Biberstrasse 16 i przez Centralne Biura sprzedaży taryf węg. kolei — Budapest VI. Akademia utca 3 do nabycia.

Tym sposobem ogłoszenie o przewozie osób i pakunków z października 1915 zostaje zniesione.

Radom, w lutym 1916.

Komenda c. i k. kolei wojskowych
Radom.

181.

Zawiadomienie publiczności.

STRESZCZENIE
taryfy dla przewozu osób, psów i pakunków.

I. Ogólne postanowienia.

Obowiązku przewożenia osób i pakunków podróżnych niema.

Za osobiste bezpieczeństwo podróżnych, za połączenia kolejowe, oraz osiągnięcie celu podróży, kolej nie odpowiada. (§ 1. Taryfa osobowa).

II. Przewożenie podróżnych.

Osoby, które nie stosują się do zarządzeń służby kolejowej, lub przeciwko tymże zarządzeniom wykraczają, będę bez zwrotu kwoty zapłaconej jazdy i pakunków od dalszej jazdy wyłączone. Sprzedawanie towarów w pociągu, noszenie nienależycie ochronnych szpilek od kapeluszy oraz plucie w wagonie jest wzbronione. (§ 4. P. T.)

Dzieci do czwartego roku życia, o ile nie zostały osobno dla nich miejsca zamówione, jadą bez opłaty. Dzieci od czwartego do dziesiątego roku życia i młodsze, dla których miejsca w pociągu zostały zamówione, przewozi się za opłatą połowy ceny jazdy.

Z jednym podróżnym jechać może tylko dwoje dzieci poniżej lat czterech, bez opłaty.

Karty jazdy mają ważność dwóch dni, przyczem pierwszy dzień ma ważność stemplowań, w drugim o północy kończy się ważność karty jazdy.

Przerywanie jazdy jest nie dozwolone. (§ 6. P. T. i § 16 P. T.).

Karty jazdy należy na każde zażądanie pokazać a po ukończeniu jazdy zwrócić.

Osoba, która nie posiada żadnej lub nieważną kartę jazdy (pociąg, dzień, gatunek pociągu, klasa jazdy), ma zapłacić za przejechaną przestrzeń jazdy pociągu *poczwórną cenę jazdy, najmniej jednakże kwotę dwudziestu koron.*

Kto nieprzymuszony do tego, zgłasza u kasyera lub prowadzącego pociąg *niemożność kupienia biletu, dopłaca do taryfowej ceny kwotę dwóch koron.*

Osoba, która zamiar dalszej jazdy poza stacyę, na którą opiewa bilet kolejowy, lub przejście do wyższej klasy, albo też zmiany gatunku pociągu w odpowiednim czasie przy okienku zgłasza, płaci 40 h do taryfowej dopłaty należytości jazdy.

Kto bez zamiaru jazdy zabiera miejsce w wagonie przygotowanym do odjazdu płaci 6 koron kary. (§ 9. P. T.).

Kto spóźni pociąg, nie ma prawa żądać zwrotu zapłaconej jazdy.

Spóźnienia pociągu, oraz wypadnięcie z pociągu nie uzasadnia pretensyi o odszkodowanie. (§ 17. P. T.).

Zwierząt nie wolno zabierać do pociągów osobowych. Wyjątek stanowią malutkie pieski (Schosshunde), które opatrzone w kagańce mogą być zabrane do przedziału, za zgodą współpodróżujących.

Należytość za wszystkie pociągami kolejowymi przewożone psy (także małe pieski w przedziałach wagonowych) według poprzednio ponoszonej taryfowej dodatkowej opłaty przed rozpoczęciem jazdy należy uiścić.

Lekko przenośne przedmioty (ręczne pakunki) mogą być umieszczone w osobowych wagonach, tylko pod lub nad miejscem przeznaczonym do siedzenia, o ile przewożenie tychże nie sprzeciwia się cłowym, podatkowym lub policyjnym przepisom.

Środków żywności z wyjątkiem zapasu potrzebnego na czas jazdy pod zagrożeniem konfiskaty zabierać z sobą nie wolno. (§ 19. P. T.).

Zabieranie ze sobą *broni, amunicyi, materyałów* lekko zapalnych jakoteż materyałów gryzących lub nieprzyjemnej woni *jest wzbronione.*

Wykraczający przeciwko temu ponoszą stąd powstałą szkodę; *oprócz tego za każdy kilogram* wiezionego zabronionego przedmiotu wyznaczoną jest kwota *20 K* na rzecz kolei; przyczem dany *przedmiot ulegnie konfiskacie.*

III. Przewożenie pakunków.

Przedmioty potrzebne do podróży będą przyjmowane jako pakunki podróżne tylko w ogólnej wadze do 70 kg.

Kto przedmioty niekonieczne do podróży, lub środki żywności jako pakunki podróżne nadaje, płaci 20 K na rzecz kolei. Środki żywności ulegną oprócz tego konfiskacie.

Przedmioty do podróży muszą być opakowane w kufry, kosze, podróżne torebki, ręczne skrzynki i t. d. jak również pewnie i trwale opakowane. (§§ 21. i 22. P. T.).

Wydawanie pakunków podróżnych uskutecznia się przez zwrot przy nadaniu wystawionego kwitu pakunkowego.

Jeżeli pakunki nie zostaną podjęte w przeciągu 12 godzin po przyjściu pociągu, zostanie wymierzony odpowiedni taryfowy podatek składowy.

Prawo podjęcia nadanego pakunku ustaje po 8 dniach po nadejściu tegoż do miejsca przeznaczenia. (§§ 25. P. T.).

Za przesyłkę pakunku w ściśle określonym czasie, jakoteż za stratę lub zepsucie się tegoż kolej nie odpowiada.

Radom, w marcu 1916.

Komenda c. i k. kolei wojskowych Radom.

182.

Towarzystwo ubezpieczeń „Snop“.

Podaje się do wiadomości, że Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń „Snop“, którego firma brzmi obecnie „Towarzystwo wzajemnego ubezpieczenia od ognia Snop“, otrzymało pozwolenie na przyjmowanie w obrębie Generalnego Gubernatorstwa Wojskowego ubezpieczeń od ognia budynków, których wartość szacunkowa przenosi 5000 rubli, a także na przyjmowanie ubezpieczenia ruchomości w miastach i fabrykach; pozwolenie to związane jest z warunkiem założenia filii na obszarze gen. gub. wojsk.

183.

Przejeżdżanie zwierząt.

Mnożą się przypadki potrącenia albo przejechania przez pociągi wolno biegających koni i bydła.

Wzywa się mieszkańców miejscowości położonych przy kolei wojskowej, ażeby nie dozwalali paść się bydłu bez nadzoru w pobliżu toru kolejowego, a to, aby z jednej strony nie zagrażać bezpieczeństwu ruchu pociągów, z drugiej strony, aby sami właściciele bydła nie ponosili szkody przez przejechanie zwierząt.

Postępujący wbrew temu przepisowi będą karani.

184.

Połączenie automobilowe Lublin-Zamość.

Regulamin ruchu.

§ 1.

Z dniem 10 kwietnia 1916 otwarty został regularny ruch automobilowy pomiędzy Lublinem i Zamościem z odjazdem z Lublina we wszystkich dniach parzystych miesiąca, zaś z Zamościa we wszystkich dniach nieparzystych miesiąca.

W miesiącach liczących 31 dni, dnia 31 jazda miejsca mieć nie będzie.

To połączenie automobilowe przeznaczone jest w pierwszym rzędzie dla osób wojskowych, w miarę jednak wolnych miejsc mogą z niego korzystać i osoby cywilne w przedziale II klasy, pod warunkiem, że zaopatrzone będą w przepisane dokumenta podróżne.

Należytość za jazdę musi być przez każdego pasażera bez wyjątku uiszczoną. Każdy podróżny ma prawo zabrania ze sobą 10 klg. pakunku. Przy wadze ponad 10 klg. za każdy pojedynczy pakunek do 20 klg. należy opłacać ustanowioną osobną opłatę. Każda jednostka będzie za całość liczoną. Najwyższa dozwolona waga pakunku wynosi 50 klg. Żadne dokumenta nie dają prawa do zniżek.

§ 2.

Tylko przyzwoicie i czysto ubrane osoby, wolne od chorób zakaźnych i od pasorzytów, mogą być do podróży dopuszczane.

§ 3.

Podróż autom. odbywa się na ryzyko i niebezpieczeństwo pasażera. Już przez kupno biletu jazdy poddaje się pasażer powyższemu rygorowi.

§ 4.

Za należytą i przepisową jazdę odpowiada w pierwszym rzędzie przydzielony jako konduktor (urzędnik pocztowy), podoficer, w drugim rzędzie szofer.

Zarządzeń tych organów należy bezwarunkowo słuchać. W wypadkach niestosowania się do tych zarządzeń jest podoficer uprawniony pasażera wykluczyć od dalszej jazdy, bez prawa tegoż do zwrotu kwoty zapłaconej za bilet jazdy.

§ 5.

Przeciążenie wozów jest zakazane.

§ 6.

Czysty zysk uzyskany z należytości za jazdę, po strąceniu wydatków administracyjnych, przeznaczonym zostanie na cele dobroczynne.

Plan podróży i tabela cen za jazdę.

Cena jazdy za każdą część przestrzeni				tam	STACYE			Z powrotem	Cena jazdy za każdą część przestrzeni			
Km.	Wojsk.	Cywil.	20 pakiet						Wojsk.	Cywil.	20 pakiet.	Km.
	Koron								Koron			
				7^{25} przed poł.	odjazd	ZAMOŚĆ urząd pocztowy	przyjazd	1^{00}				
13	0.80	3.—	1.—	8^{05}	prz.	STARY ZAMOŚĆ (wedle potrzeby)	odj.	12^{20}	0.80	3.—	1.—	13
				8^{10}	odj.	STARY ZAMOŚĆ	prz.	12^{15}				
8	0.60	2.—	0.50	8^{35}	prz.	IZBICA Posterunek Żandarmeryi	odj.	11^{50}	0.60	2.—	0.50	8
				8^{45}	odj.	IZBICA	prz.	11^{40}				
11	0.70	2.50	1.—	9^{25}	prz.	KRASNOSTAW urząd pocztowy	odj.	11^{00}	0.70	2.50	1.—	11
				9^{35}	odj.	KRASNOSTAW	prz.	10^{50}				
19	1.30	4.20	2.—	10^{45}	prz.	FAJSTAWICE (wedle potrzeby)	odj.	9^{40}	1.30	4.20	2.—	19
				10^{50}	odj.	FAJSTAWICE	prz.	9^{35}				
9	0.60	2.—	0.50	11^{15}	prz.	PIASKI Posterunek Żandarmeryi	odj.	9^{10}	0.60	2.—	0.50	9
				11^{25}	odj.	PIASKI	prz.	9^{00}				
8	0.60	2.—	0.50	11^{50}	prz.	WIERZCHOWISKA (wedle potrzeby)	odj.	8^{35}	0.60	2.—	0.50	8
				11^{55}	odj.	WIERZCHOWISKA	prz.	8^{30}				
16	1.10	3.50	1.50	1^{00}	prz.	LUBLIN urząd pocztowy	odj.	7^{25} przed poł.	1.10	3.50	1.50	16

185.

Oznajmienie tyczące wprowadzenia ograniczonego cywilno-osobowego i cywilno-towarowego ruchu na liniach CHEŁM—KOWEL i KOWEL—SOKAL.

Ważne od dnia 1. maja 1916 roku na liniach CHEŁM—KOWEL i KOWEL—SOKAL na podstawie „Taryfy dla przewozu osób, psów i bagaży na liniach c. i k. wojskowej kolei „północnej", ważne od 1 marca 1916 r." jak i „Taryfy dla przewozu towarów cywilnych, żywego bydła i martwych ciał na liniach c. i k. wojskowej kolei „północnej", ważne od 1 lutego 1916 roku" cywilnych osób, bagaży i towarów z następującemi ograniczeniami podjęty będzie:

A. Ruch osobowy i towarowy:

1. Każda osoba cywilna musi, jeżeli węższą granicę obszaru wojennego, tymczasowo rzekę Bug, przekracza, oprócz przepisowego **paszportu** od Komendy 4 Armii (Oddział kwatermistrza) wystawiony **paszport** dla dalszej podróży posiadać.

2. Dokumenta podróży (paszporty albo legitymacye podróżne) każdej osoby cywilnej, które z zakażonych okolic pochodzą i **nieodzownie** z prywatnych albo publicznych przyczyn do podróżowania są zmuszone, muszą być

urzędowo lekarskiem poświadczeniem zaopatrzone, że podróżujący pewnie od robactwa jest wolny i na mocy tego lekarskiego badania, albo jeżeli możebne od 14-dniowej obserwacyi także jako od robactwa wolny uważanym być ma.

B. Ruch towarowy:

Do przewozu będą przyjmowane następujące towary.

1. *Żywność:*

a. łatwo psująca się żywność, jak mięso, wyroby mięsne, zwierzęta zabite (także zwierzyna), ryby, mleko, masło, ser, chleb i ciastka, drożdże, szmalec do pieczenia, sól, dalej także zwierzęta żyjące;

b. inna żywność jakoto: oliwa, masło margaryna, jaja, zboże, mąka, ziemniaki, ryż, owoce strączkowe, kawa i kawa surowa, herbata, czekolada, kakao, cukier, korzenie, ocet, kwas octowy, woda mineralna, spirytus (nie denaturowany).

2. *Materyały sanitarne* (także apteczne) środki dezynfekcyjne.

3. *Paliwo* (także materyały do oświetlania):

a. węgle dla publicznych zakładów, jak i do domowego palenia;

b. inny opał i materyały do oświetlania: drzewo opałowe, nafta (petroleum), benzyna, spirytus do palenia, świece, sztyfty węglowe i żarówki.

4. *Tytoń i wyroby tabaczne.*

5. *Zapakowanie:* (worki zbożowe), lecz tylko wtedy, gdy do napełniania, albo próżne z powrotem odsyłane będą.

6. *Żywność dla zwierząt jakoto:* siano, słoma, owies, otręby, sieczka, buraki dla bydła.

7. *Inne ważne zapotrzebowania i rzeczy* do używania, jakoto: nasiona, oliwa do nacierania maszyn, zapałki, mydło, materyały do wyrobu mydła, papier wszelkich gatunków, tkaniny i wełniane towary.

Radom, w kwietniu 1916.

Komendant c. i k. Wojskowej kolei północnej.

186.

Ostrzeżenie.

Do pewnego mieszkańca obszaru okupowanego, który przy przechodzeniu granicy nie usłuchał wezwania „Stój!“, oddali żandarmi parę strzałów i przytem tak ciężko go zranili, że umarł wskutek odniesionych ran.

Wypadek ten podaje się do wiadomości ludności z ostrzeżeniem, że organa straży pogranicznej są uprawnione w razie niesłuchania ich zarządzeń robić użytek z broni.

C. i k. Komendant obwodu

KOSTELLEZKY m. p.

pułkownik.

Druk. ST. SWIĘCKI, KIELCE.